

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Analýza stěžejních institutů státní služby ve vybraných zemích EU

Ing. Mariana Nachtigallová Novotná, Ph.D.

expertka projektu

sekce pro státní službu

Ministerstvo vnitra ČR

Analýza stěžejních institutů státní služby ve vybraných zemích EU

Cíl aktivity projektu

- Zmapovat úpravu dílčích oblastí zákona o státní službě ve vybraných zemích EU s cílem získat zkušenosti a dobrou praxi z implementace státní služby v rámci systémů veřejné správy strukturálně a agendově podobných českému systému veřejné správy.

Aktuální stav

- Zpracováno rešerše institutů zákona o státní službě v uvedených státech za využití veřejně dostupných zdrojů.

Belgie	Malta
Estonsko	Spolková republika Německa
Francie	Nizozemsko
Chorvatsko	Polsko
Irsko	Rakousko
Itálie	Velká Británie

Obsah

- Francie – „télétravail“, „osobní vzdělávací účet“
- Estonsko – Top Civil Service Excellence Centre
- Finsko – etika, „Licence to work smarter“, paradox vedoucího pracovníka
- Belgie – hodnocení, oddělení vrcholového managementu
- Irsko – služební hodnocení, mobilita
- Chorvatsko – mediační proces
- Společné trendy ve více analyzovaných zemích

Francie: Osobní účet, „Télétravail“

- Osobní vzdělávací účet
- Motivace, spoluúčast zaměstnance na vlastním profesním rozvoji
- Implementace v celé státní správě
- Flexibilita pracovního prostředí „Télétravail“
- Intenzivní úsilí věnováno sladování osobního a pracovního života
- Implementace v celé státní správě

Estonsko: Centrum excellence

- Centrum excellence pro vrcholové vedoucí pracovníky státní správy „TOP Civil Service Excellence Centre“
  - Zkušenost decentralizace – nutnost koordinace
  - Oddělení Úřadu vlády (5 pracovníků)
  - Koordinuje výběr, profesní rozvoj a hodnocení vrcholových manažerů
  - Cenné lidské zdroje

Estonsko: Centrum excellence

Statistická data

- 96 pozic
- 2 % neobsazených pozic
- Průměrný věk 45,2 let
- 81 % mužů a 19 % žen
- 10,4 % zaměstnanců pochází ze soukromého sektoru

Estonsko: Centrum excellence

- Definovaný rámec kompetencí vrcholového managementu pro přijímání, výběr, hodnocení a rozvoj
  - Pohled do budoucna
  - Realizace vize
  - Podpora inovacím
  - Tvorba hodnot
  - Podpora zaměstnancům
  - Sám sobě vedoucím pracovníkem

Belgie: Oddělení vrcholového managementu

- Systémová reforma 1999
- Změna celého systému řízení vrcholových vedoucích pracovníků ve státní správě
- Nová výběrová řízení, nové kompetence
- Pracovní smlouva na 6 let
- Pracovní smlouva obnovena na základě hodnocení

Belgie: Služební hodnocení

- ❑ Nástroj ŘLZ (vidět vývoj směrem ke komplexnosti) – přijímací procedura, odměňování, vzdělávání, profesní rozvoj, skončení pracovního poměru
- ❑ Intenzivní spoluúčast hodnoceného
- ❑ Dvoustupňové hodnocení nadřízených
- ❑ Odlišný přístup k hodnocení vrcholového managementu
- ❑ Intenzivní hodnotící proces pro čekatele na státní službu
- ❑ Podpora IT „Crescendo“

IRSKO: Systém služebního hodnocení a mobilita

- Systém hodnocení jakožto součást systému řízení podle výsledku (*Performance Management Development System*)
- Hodnocení propojeno s ostatními aktivitami ŘLZ
- Změna známkování, odklon od bodování
- Mobilita

Finsko: Etika, WLB, spoluúčast

- Etika
  - průzkumy veřejného mínění mezi občany i státními zaměstnanci 1999, 2008, 2015
  - monitorovací nástroj implementace etických pravidel
- Oprávnění k chytřejšímu výkonu služby (Licence to Work Smarter)
  - Komplexní nástroj reformy
  - Flexibilita pracovních podmínek
  - Spoluúčast státního zaměstnance

Finsko: Specifický přístup k managementu

- Paradoxy role vedoucího pracovníka ve státní správě
  - Být neutrální mezi zájmovými proudy – umět komunikovat s politiky
  - Hájit zájmy svého úřadu - přispívat ke společným cílům státní správy
  - Implementovat rozhodnutí shora-dolů – osvojit si „zákaznický“ přístup
  - Liniový manažer svého úřadu - budovat síť kontaktů napříč státní správou
  - Zajišťovat kontinuitu a zároveň uřídit změny
  - Být manažerem a zároveň expertem
- Nutnost specifického přístupu k managementu

Chorvatsko: Mediace

- Odvolací nástroj proti závěrům hodnocení
- Mediátor volen kolegy na 3 roky
- Na 50 státních zaměstnanců zákonná povinnost

Společné trendy

- Odlišný přístup k vrcholovému vedení
  - „Není možné reformovat celý systém, pokud nedošlo ke změně na úrovni řízení a vedení“ (Finsko)
  - Estonsko, Francie, Finsko, Belgie, Irsko
  - Odlišný výběr, hodnocení, odměňování, vzdělávání a rozvoj vrcholových manažerů, ukončení pracovního poměru
  - Centralizace = efektivita, kvalita, mobilita

Společné trendy

- Komplexní pojetí jednotlivých nástrojů řízení (hodnocení, spoluúčast, řízení podle výsledku)
- Hodnocení = plnohodnotný nástroj ŘLZ
  - Propojení hodnocení na odměňování, vzdělávání a profesní rozvoj státních zaměstnanců (Irsko, Belgie, Francie, Finsko)
- Odklon od bodování hodnocení
  - Potřeba kvalitativního hodnocení, známkování/bodování je nedostatečné (Francie)
  - Opuštění průměrné hodnoty (Irsko)
  - Tlak na státní rozpočet (Irsko)
- Flexibilita pracovního času a místa
- Spoluúčast
- Mobilita

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

kontakt

Ing. Mariana Novotná Nachtigallová, Ph.D.

expertka projektu
sekce pro státní službu
Ministerstvo vnitra ČR

mariana.nachtigallova@mvcv.cz